

ET FORLIS

ELISABETH RICKMERS

Et af de største forlis i Holmsland klits historie fandt sted ud for Haurvig kirke den 12. februar 1894, da et af rederiet Rickmers' store grønne barkskibe med den gulmalede rigning, "Elisabeth Rickmers", kun få dage efter afrejsen fra Bremerhafen i Tyskland løb ind i en orkanagtig storm, mens det i ballast var på vej til Cardiff i England efter en ladning kul, der angiveligt skulle bringes til Sydamerikas vestkyst – en anden version siger til Singapore, hvorefter det skulle laste ris. Noget taler for, at dette sidste er mere sandsynligt, da rederiet førte en livlig sejlads og handel på især asiatiske, specielt kinesiske, destinationer og havde skibe, der til stadighed sejlede på Yangtse-floden i Kina; desuden var firmaet ejer af Verdens på den tid største rismølle.

Da skibet var i ballast – d.v.s. det sejlede uden ladning, men med en formodet passende ladning værdiløst materiale, i dette tilfælde 600 tons sand, til at stabilisere det under sejladsen – lå det så højt på vandet, at det var vanskeligt at manøvrere med, specielt i hårdt vejr hvor det var nærmest umuligt at krydse med, hvorfor det kom betænkeligt nær den jyske vestkyst. Fra skibets logbog berettes bl.a. om mandag den 12. februar 1894:

"Tidligt om morgenen falder barometeret brat til 718 mm. Alt er skumsprøjt. Skibet driver forbi Horns Rev Fyrskib uden sejl. Ved 3 tiden om eftermiddagen ses den jyske vestkyst."

Søfolkene kaster anker, men kæderne rives over. Skibet styres ind mod stranden for at redde livet. Da skibet ligger så højt på vandet, skylles det helt op i havstokken. Et redningsbælte fastgjort til en line kastes ud fra skibet, og trossen til redningsstolen kan hermed hales om bord, hvorefter besætningen på 19 mand uden større problemer kan bjerges i land.

Besætningen bestod af: Kaptajn, førstestyrmand, andenstyrmand, tømmermand, sejlmager, kok, 8 matroser, 3 letmatroser og 2 skibsdrenge.

På Abelines gård skriver strandfogeden i sin dagbog, ordret gengivet:

12 Svær Storm af Sydvest taget en deel Tag og Møntørv.

12 Februar 1894 om Eftermidag strandet en Stour Barkskib, Elisabeth Rekmers 12,45 Tons fik 19 Mand i Logi som fik tør tøi. Kjørt med Redningsaparater og derved Blev Folkene bjerget. En svær Alarm paa de 19 Tyskere. Alt vel.

13 haft alle Skibsfolk paa Kost Øvrigheden kommet Spist til Midag her Konsul Høi og fuldmægtigen blev her om Natten."

ET FORLIS

ELISABETH RICKMERS

15 februar afrejser 18 mand af besætningen, som bliver sejlet til Ringkøbing og befordret videre derfra, kun kaptajnen bliver tilbage som rederiets repræsentant, indtil auktionen over strandingsgodset er overstået.

I "Redningsvæsenets årsberetning 1895" hed det kort og godt:

" Bark "Elisabeth Rickmers" af Bremerhafen, strandet den 12te Februar Kl. 4½ Eftermiddag ¼ Mil fra Haurvig Station. Det blæste en Storm af NV. Med Højvande og svær Sø. Skibet stod i Havstokken c. 20 Favne fra Klitterne, hvor Redningsmandskabet var til Stede. Fra Skibet firedes en Redningsbøje i Land, og ved Hjælp af den opnaede man Forbindelse med Skibet, hvorpaa dettes Besætning , i alt 19 Mand , reddedes i Land i Redningsstolen."

Grunden til Strandingen var den haarde Storm, der umuliggjorde at føre Sejl, ligesom ogsaa et Forsøg på Ankring mislykkedes."

Opgave: Find på et kort Bremerhafen og Cardiff og find midten af Holmslands klit (56° n. br.) for at se, hvor langt Elisabeth Rickmers kom ud af kurs

En udførligere beretning kan ses på Fiskeriets hus hjemmeside "Redningsvæsenet 1852-2002"

